

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobkyň: a) **V. K.**, narozená X.,
 státní příslušnost Ukrajina,
 b) **V. K.**, narozená X.,
 státní příslušnost Ukrajina,
 c) nezletilá **D. K.**, narozená X.,
 státní příslušnost Ukrajina,
 zastoupená zákonnou zástupkyní V. K.,
 všechny místem pobytu v ČR X.,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,**
 sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2020 č. j. OAM-712/ZA-ZA12-VL11-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včasnou žalobou došlou Městskému soudu v Praze domáhaly zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž žalobkyním neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“. Uvedly, že napadené rozhodnutí jim bylo doručeno dne 19. 5. 2020.

II. Žalobní body

2. Žalobkyně obecně namítaly, že žalovaný porušil ust. § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a dále též ust. § 14a zákona o azylu. Žalobkyně především upozornily na pochybení žalovaného při aplikaci základních zásad správního řízení, když nedbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem konkrétního případu, s tím, že žalovaný zjistí stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobkyně jsou přesvědčeny, že žalovaný neshromáždil dostatek podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí, a tedy řádně nezjistil skutkový stav věci, když nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem, což vedlo k nesprávné aplikaci příslušných ustanovení zákona o azylu v napadaném rozhodnutí a jeho nepřezkoumatelnosti.
3. Žalobkyně se domnívají, že splňují podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany, neboť žalobkyni a) a její rodině v zemi původu hrozí vážná újma na zdraví. Poukázaly na to, že žalobkyně a) trpí vážným zdravotním problémem – trvalé poškození močových cest, ke kterému došlo v roce 2006 při porodu žalobkyně c) [dcera žalobkyně a]) formou císařského řezu. Na základě uvedeného byla žalobkyni a) přiznána invalidita třetího stupně. Důsledky poškození močových cest žalobkyně a) se táhnou až do současnosti, kdy opakovaně trpí záněty močového měchýře a ledvin, což vyžaduje pravidelnou léčbu. Žalobkyně a) se domnívá, že v případě zanedbání lékařské péče může dojít jednak k hospitalizaci, jednak k operačním zákrokům nebo až k úmrtí. Z tohoto důvodu opustila zemi původu, jelikož by se jí v zemi původu nedostalo adekvátní lékařské péče a to kvůli její finanční náročnosti a také nízké kvalitě samotné péče.
4. Žalobkyně rozporují, že se jedná o pouhou legalizaci pobytu na území ČR, jelikož hlavním důvodem žádosti je zdravotní stav žalobkyně a), špatná zdravotní péče v zemi původu a její zpoplatnění. Domnívají se, že v kontextu aktuálního stavu lékařské péče na Ukrajině by mohlo dojít ke zhoršení zdravotního stavu žalobkyně a). Z tohoto důvodu žádají o azyl všechny společně. V případě, že by žalovaný neposkytnul ochranu ve formě azylu, založil by nesprávný, nezákonný a především nehumánní přístup k celé věci, žalobkyním by měl být poskytnut humanitární azyl.
5. Namítaly, že žalovaný nezjistil spolehlivě stav věci, kdy přetrvávají pochybnosti o zdravotním stavu žalobkyně a), neboť žalovaný se nezabýval podrobně jejím zdravotním stavem. Měl přistoupit k lékařskému vyšetření žalobkyně a), na základě čehož by byly zřejmé

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

stále přetrvávající zdravotní problémy žalobkyně a) a četnost medikace, čímž by byl dán najisto zdravotní stav žalobkyně a) a nutnost její další léčby do budoucna. Žalovaný nevyšel při svém rozhodování ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo nebo bylo doplněno, a proto napadené rozhodnutí žalobkyně považují za nezákonné.

6. Žalobkyně poukázaly na liknavý postup žalovaného k situaci týkající se stavu zdravotní péče na Ukrajině, který postrádá prvky individualizace, kdy žalovaný používá totožné zprávy z jiných azylových řízení ve věci žadatelů z Ukrajiny.
7. Navrhly, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný uvedl, že se situací žalobkyň a především zdravotním stavem žalobkyně a) zabýval podrobně, a to i kvůli podrobné výpovědi při pohovoru žalobkyně a). Z podkladů, které žalobkyně a) doložila, je žalovanému zřejmé, že žalobkyně trpí chronickými záněty močového měchýře a ledvin, které do budoucna mohou vést k nutnosti další operace močovodů. Tato skutečnost však ve světle všech okolností případu nezakládá žádný azylově relevantní důvod pro udělení humanitárního azylu a ani doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, kterou žalobkyně v žalobě žádají.
9. K námitce liknavého postupu žalovaného k situaci týkající se stavu zdravotní péče na Ukrajině uvedl, že kvalitu a dostupnost lékařské péče na Ukrajině podrobně rozebral na stranách 7 a 8 napadeného rozhodnutí. Žalovaný neopomněl zkoumat podmínky zdravotní péče v zemi původu a vysvětlil žalobkyním v napadeném rozhodnutí, na jaké úrovni a ve kterých zdravotnických zařízeních je možné lékařskou péči vyhledat. Z hlediska možnosti udělit doplňkovou ochranu shledal, že rozdíly v úrovni lékařské péče v ČR a na Ukrajině nejsou takového rozsahu, který by pro žalobkyni a) znamenal hrozbu zhoršení jejího zdravotního stavu. Ani skutečnost, že určité lékařské úkony mohou být předmětem zpoplatnění, sama o sobě nestačí na udělení žádné z forem mezinárodní ochrany.
10. K námitce používání totožných zpráv ve věci hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu žalovaný uvedl, že některé zprávy kvůli jejich charakteru je nezbytné zmínit ve většině rozhodnutí, jelikož obsahují relevantní informace k totožným skutečnostem, které vedou k jejich zdůvodnění. S ohledem na to navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
12. Žalobkyně podaly dne 11. 8. 2019 žádost o mezinárodní ochranu, uvedly, že na území ČR opakovaně vstupovaly v roce 2018, s tím že se vracely zpět do země původu. Poslední vstup na území ČR byl u žalobkyně b) v srpnu roku 2018 a u žalobkyně a) a žalobkyně c) dne 29. 6. 2019. Žalobkyně a) uvedla, že její současný zdravotní stav je dobrý, ale má Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

chronické potíže s ledvinami. Uvedla, že jí při porodu formou císařského řezu byly poškozeny močovody. Uvedla, že její děti, tj. žalobkyně b) a c), jsou zdravé. K důvodům žádosti sdělila, že žádá z humanitárních důvodů, protože na Ukrajině nemůže žít kvůli špatné zdravotní péči, za kterou musí ještě platit. Svoje zdravotní ohrožení vidí právě ve finanční náročnosti vlastní léčby, protože na ní nemá peníze.

13. Při pohovoru k žádosti dne 14. 8. 2019 žalobkyně a) uvedla, že její dcery nemají žádný specifický problém a jediným důvodem žádosti je její zdraví, proto žádají všechny společně. Uvedla, že jsou schopny se dorozumět rusky a ukrajinsky, jsou náboženského vyznání – pravoslavné křesťanství. Její zdravotní problémy začaly v roce 2006 při porodu formou císařského řezu, kdy došlo k poškození močovodů. V září roku 2006 podstoupila plastickou operaci močovodů. I tak trpí opakujícími se záněty močového měchýře a ledvin. Na základě této újmy jí byla přiznána po dobu 3 let invalidita. Uvedla, že kdyby uhradila 1 000 dolarů, byla by jí invalidita prodloužena. Léčila se pouze u chirurga, který plastickou operaci provedl. Stěžovala si na něj a podala na něj v roce 2006 stížnost. Tu však nakonec stáhla, jelikož jí na prokuratuře řekli, že na Ukrajině neexistuje zákon o odpovědnosti lékaře, a proto nebude se stížností úspěšná. Zopakovala, že nemá peníze na léčbu na Ukrajině. Má strach se vrátit zpět na Ukrajinu, protože nikdo jí bez peněz neposkytne zdravotní péči. V době léčby jí finančně pomáhali její příbuzní, kmotři a zbytek rodiny. Sdělila, že příbuzní odjeli pryč z Ukrajiny, zůstala na všechno sama. Není v kontaktu s otcem svých dětí, ten má stanovenou vyživovací povinnost ve výši 1 000 hřiven na každou z nich, ale platí nepravidelně. Dle urologa na Ukrajině potřebuje podstoupit speciální vyšetření na urologii – urografii, které je ale drahé a stojí 5 000 hřiven, kdy i po tomto zákroku mají následovat další zpoplatněná vyšetření. Kdyby na Ukrajině zůstala, nemohla by takto finančně náročnou léčbu uhradit, a proto se domnívá, že by mohla zemřít. Pravděpodobně by jí finančně mohla pomoci matka. Matce je 56 let, žije v ČR, může u ní bydlet, má u ní vhodné prostředí pro sebe i své děti, jen neví, jak dlouho by jí mohla matka finančně pomáhat. V současné době žádné léky neužívá, pouze když trpí záněty, užívá antibiotika a bylinky.
14. Žalobkyně a) doložila fotokopii lékařské zprávy, vydanou dne 8. 7. 2019 Fakultní nemocnicí Královské Vinohrady (dále jen „FNKV“). V doplnění ze dne 14. 8. 2019 doložila lékařské zprávy z Ukrajiny, konkrétně propouštěcí zprávu č. 14983, vydanou urologickým oddělením Klinické nemocnice v D., ve které je uvedeno, že žalobkyně a) byla hospitalizována v období od 11. 9. 2006 do 6. 10. 2006 z důvodu provedení plastické operace močových cest, kdy byla následně propuštěna do ambulantní péče. Dále dle fotokopie výpisu z historie choroby č. 146, byla žalobkyně hospitalizována na chirurgickém oddělení od 10. 1. 2008 do 23. 1. 2008, a dále od 14. 4. 2008 do 8. 5. 2008, kdy podstoupila léčbu a byla jí předepsána medikace a se znatelným zlepšením, byla propuštěna do péče urologa a gynekologa. Dále byla hospitalizována na gynekologickém oddělení v době od 13. 10. 2008 do 31. 10. 2008 s diagnózou srůstového procesu orgánu malé pánve. Dále byla hospitalizovaná na chirurgickém oddělení za účelem vyšetření v době od 30. 5. 2009 do 12. 6. 2009 s hlavní diagnózou chronického zánětu močových cest, s doporučením léčby u urologa a neurologa a gynekologa v místě pobytu. Dále doložila fotokopii penzijního průkazu s dobou platnosti od 8. 1. 2009 do 31. 3. 2009.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

15. K dotazu žalovaného ze dne 9. 1. 2020 na urologickou kliniku FNKV byly doloženy shodné fotokopie lékařských zpráv ze dne 8. 7. 2019 a 18. 7. 2019, které doložila žalobkyně a) dne 14. 8. 2019, ze kterých je zřejmé, že žalobkyni a) bylo provedeno kontrolní ambulantní vyšetření, kdy další léky jí nebyly předepsány a nemocnici již vícekrát nenavštívila. Žalovaný se dále seznámil se všemi materiály, doloženými žalobkyní a) dne 14. 8. 2019, včetně doručených fotokopií lékařských zpráv, vše využil jako podklad pro rozhodnutí.
16. Žalovaný objasnil, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyň je snaha legalizovat si společně pobyt v ČR. Žalobkyně tak činily z důvodů špatné lékařské péče na Ukrajině, za kterou se musí platit, tedy žádají o humanitární azyl.
17. Dne 8. 4. 2019 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým žalobkyním mezinárodní ochranu v žádné formě předpokládané zákonem o azylu neudělil, v odůvodnění neshledal naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu, shrnul tvrzení uvedená žalobkyněmi, zjistil, že tvrzeným důvodem žádosti je onemocnění žalobkyně a) - trvalé poškození močových a s tím spojené chronické záněty močového měchýře a ledvin. Žalovaný též vyšel z materiálů doložených žalobkyněmi, z vyžádaných lékařských zpráv z FNKV ze dne 8. 7. 2019 a 18. 7. 2019, z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, konkrétně vycházel z Informací OAMP: Situace v zemi, Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba vnitřně přesídlené osoby ze dne 25. 4. 2019, z Informace OAMP - Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 15. 7. 2019 a dále z Informace MZV ČR, č. j. 107918-6/2019-LPTP ze dne 9. 4. 2019.
18. Žalovaný posuzoval možnost udělení humanitárního azylu dle ust. § 14 zákona o azylu, zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyň, přihlédl k jejich věku a zdravotnímu stavu, ohledně žalobkyně a) uvedl, že pouhá snaha zajistit sobě a svým dcerám lepší život důvod pro udělení mezinárodní ochrany nepředstavuje, poukázal na to, že žalobkyně a) je plně svéprávná dospělá žena, která nikterak nedoložila, že by její pracovní schopnost byla snížena, v důsledku čeho by si prostředky k životu do budoucna nemohla zajišťovat prací. V průběhu řízení vyšlo najevo, že ve své vlasti pracovala, finančně ji podporovali příbuzní a také její matka, žijící v ČR. Jejímu manželovi byla také stanovena vyživovací povinnost vůči oběma dcerám. Žalobkyně a) proto neměla ve své vlasti ani během života v ČR žádné závažnější ekonomické potíže. Pokud jde o zdravotní stav dcer, tyto jsou zcela zdravé. Ke zdravotnímu stavu žalobkyně a) pak žalovaný konstatoval, že žalobkyně prodělala v roce 2006 plastickou operaci močových a byla jí stanovena diagnóza, chronický zánět močových cest. Žalobkyně a) byla při opakovaných potížích několikrát hospitalizována. Byla jí provedena lékařská vyšetření a předepsány léky. Následně jí byl přiznán invalidní důchod, který jí byl pak odebrán po zlepšení jejího zdravotního stavu. Sama žalobkyně a) dále již žádné zdravotní potíže necítila.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

V průběhu času a dle doložené lékařské zprávy ze dne 8. 7. 2018 prodělala žalobkyně a) při pobytu v ČR akutní zánět močových cest a byly jí předepsány léky. Z další zprávy ambulantního vyšetření ze dne 18. 7. 2018 již ale vyplývá, že další léky nejsou potřeba a žalobkyně a) již ambulanci více nenavštívila. Zároveň sdělila lékařům, že se vrací zpět na Ukrajinu. Žalovaný uzavřel, že na základě výše doložených lékařských zpráv je zřejmé, že se žalobkyně a) nenachází v přímém a bezprostředním ohrožení života. Zdravotní stav žalobkyně nevyžaduje jakoukoliv vysoce specializovanou péči, která by jí nemohla být na Ukrajině poskytnuta. Žalovaný ze shromážděných informací o aktuální situaci ve zdravotnictví na Ukrajině zjistil, že obyvatelé jednotlivých oblastí mají nárok na komplexní zdravotnické služby, v jakékoliv nemocnici či poliklinice, kdy některé zákroky je nutné finančně uhradit. Základní běžná péče je bezplatná. Žalovaný má postaveno na jisto, že žalobkyně a) je dospělá osoba, která je schopna se postarat o své potřeby a má rovněž podporu ve své matce. Uzavřel, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. S ohledem na to neshledal, že by se v případě žalobkyně a) jednalo o důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu.

19. Zabýval se též tím, zda žalobkyně splňují důvody pro udělení doplňkové ochrany, shledal, že v případě návratu nehrozí žalobkyním vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, který byl na Ukrajině zrušen. V souvislosti s onemocněním žalobkyně a) se zabýval tím, zda jim hrozí nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, stejně jako v případě posuzování předpokladů pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobkyním hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma na zdraví nebo na životě. Rovněž dospěl k závěru, že nic nenavědčuje tomu, že by žalobkyně mohly být po svém návratu jakkoli postiženy za svou azylovou žádost v zahraničí. S ohledem na to nedospěl k závěru, že by žalobkyním v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Dále shledal, že jim nehrozí ani hrozba vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Shledal, že žalobkyně podmínky pro udělení doplňkové ochrany nesplňují.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
21. Soud ve věci provedl dokazování ke zdravotnímu stavu žalobkyně a), tedy zprávou o vyšetření z Polikliniky Budějovická, oddělení radiologie a zobrazovací metody, skupina MEDICON, ze dne 30. 9. 2020, lékařskou zprávou z ambulantního vyšetření ze dne 13. 1. 2020 z FNKV – Praha 10, zprávy z kontrolních ambulantních vyšetření FNKN, urologická klinika – Akutní a příjmová ambulance ze dne 18. 8. 2020, 17. 6. 2020, 18. 7. Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

2018, 8. 7. 2018 a zprávy z Urologie Vršovice ze dne 29. 6. 2020. Z těchto zpráv je zřejmé, že žalobkyně v průběhu léta 2020 (a dříve během léta 2018) trpěla opakovaně akutní tubulointersticiální nefritidou, která byla léčena antibiotiky, bez nutnosti hospitalizace. K dotazu soudu na závěry z vyšetření radiologického ze dne 30. 9. 2020 žalobkyně uvedla, že další léčba nenásledovala, teď někdy by měla jít na ultrazvuk. V současné době má občas potíže – bolest v levém boku a teploty, podle lékařů je na místě sledování jejího zdravotního stavu z důvodu možného zúžení močových cest, v budoucnu by mohla být potřebná operace. Soud též provedl důkaz Souhrnnou zprávou o aktuálním stavu zdravotnictví na Ukrajině, kterou žalobkyně přiložila k žalobě, jde o stručnou kompilaci z různých zdrojů, není jasné, z jakých zpráv je přesně citováno, odkazy jsou staršího data (2014 až 2019), všechny zprávy tedy již mohly být předloženy v řízení před žalovaným. Soud z těchto zpráv považuje za podstatnou informaci, že zdravotnická péče na Ukrajině je bezplatná toliko formálně, v praxi je třeba některé úkony hradit, z čehož však žalovaný vycházel také a tuto skutečnost zohlednil (strana 7 napadeného rozhodnutí).

22. Soud považuje za nedůvodnou žalobní námitku, dle které žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně zdravotního stavu žalobkyně a), a tudíž též nesprávně posoudil možnost udělení humanitárního azylu žalobkyním. Žalovaný se naopak zdravotním stavem žalobkyně a) zabýval velmi podrobně, přitom vyšel z tvrzení žalobkyně a), z jí doložených lékařských zpráv a dále z lékařských zpráv, které si žalovaný v průběhu správního řízení vyžádal na urologické klinice FNKV. Závěry žalovaného ob stojí i po doplnění odkazování soudem k aktuálnímu zdravotnímu stavu žalobkyně. Z dokazování je zřejmé, že zdravotní stav žalobkyně a) je bez vážného zhoršení, bez vážných komplikací, žalobkyně a) do dne vydání tohoto rozsudku ani netvrdila, že by jí její zdravotní stav nějak limitoval v běžném způsobu života, či v možnosti výdělečné činnosti. Soud považuje za dostačující i informace ze zprávy ze dne 9. 4. 2019 – zdravotní záchranná služba a péče o zdravotně postižené, když žalobkyně a) trpí onemocněním, které bylo léčeno zpravidla antibiotiky, dlouhodobě nebyla nutná její hospitalizace ani specializovaná léčba. Žalobkyni zároveň její onemocnění nijak nevyřazuje z pracovního života, lze tedy předpokládat i případnou schopnost úhrady léků (zároveň by však podle této zprávy měla být základní vyšetření bezplatná a to i případná vyšetření u specialistů).
23. Soud tak považuje skutková zjištění učiněná žalovaným za dostatečná, souladná s příslušnými podklady, z nichž žalovaný vycházel, a svým rozsahem odpovídající potřebám vydání napadeného rozhodnutí. Oproti tomu žalobkyně ve svých námitkách neuvedly, v čem konkrétně jsou zjištění žalovaného ohledně zdravotního stavu žalobkyně a) nedostatečná či nesprávná. Nesprávným postupem není, ani pokud žalovaný z některých zpráv vychází opakovaně, za předpokladu, že je odůvodnění rozhodnutí dostatečně individualizováno. Námitka je tak nedůvodná.
24. K otázce udělení humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud vyjádřil v usnesení ze dne 21. 2. 2018, č. j. 1 Azs 329/2017-28, ve kterém uvedl, že: „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ K tomu rovněž srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55.

25. Obecná východiska soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu shrnul Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004-72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje.“
26. Žalovaný se na str. 7, 8 a 9 napadeného rozhodnutí vypořádal s tím, zda byly naplněny parametry pro hodnocení případu žalobkyn jako případu hodného zvláštního zřetele. Právě s ohledem na stabilizovaný zdravotní stav žalobkyně a), skutečnost, že její léčba již byla v podstatě ukončena a s ohledem na zjištění týkající se dostupnosti péče v domovském státě dospěl k závěru, že se nejedná o důvod hodný zvláštního zřetele, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Soud považuje učiněné hodnocení v souladu se shora uvedenou judikaturou za dostatečné, ve shodě s žalovaným shledal, že zdravotní stav žalobkyně a) v době vydání napadeného rozhodnutí nebyl tak závažný, aby neudělení mezinárodní ochrany mohlo být považováno za nehumánní. Nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv.
27. S ohledem na to soud dospěl k závěru, že ani ke dni vydání tohoto rozsudku nebyly u žalobkyně a), a potažmo tedy ani u žalobkyně b) a žalobkyně c), dány důvody zvláštního zřetele hodné nezbytné pro možnost udělení humanitárního azylu.
28. Žalobkyně měly za to, že jim měla být udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu na Ukrajinu hrozí žalobkyni a) vážná újma v podobě nelidského či ponižujícího zacházení z důvodu nedostatečné zdravotní péče.
29. Pokud jde o možnost udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů, poukazuje soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2020, č. j. 10 Azs 437/2019-83, ve kterém tento soud popsal příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, včetně rozhodnutí ze dne 13. 12. 2016 ve věci Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10, kterého se dovolává žaloba. „Původní judikatura vztahující se k otázce doplňkové ochrany z humanitárních důvodů stanovila velmi přísné podmínky pro její udělení. Žadatel o mezinárodní ochranu se musel ocitat takřka na pokraji smrti

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

(např. AIDS v terminálním stadiu). Tento velmi přísný standard, zastávaný Evropským soudem pro lidská práva v rozsudcích ze dne 2. 5. 1997 ve věci D. proti Spojenému království, stížnost č. 30240/96, a ze dne 27. 5. 2008 ve věci N. proti Spojenému království, stížnost č. 26565/05, ESLP zmírnil v rozsudku ze dne 13. 12. 2016 ve věci Paposhvili proti Belgii, stížnost č. 41738/10. Setrval sice na tom, že institut doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů musí zůstat vyhrazen pro velmi výjimečné případy, nikoliv však jen pro ty, v nichž je žadatel v době podání žádosti bezprostředně ohrožen na životě. Podle rozsudku ve věci Paposhvili jde i o případy vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života“ (bod 183 rozsudku).“ Z toho dovodil, že: „Pro rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů jsou stěžejní tyto podklady a informace: 1) ty, které se týkají zdravotního stavu žadatele, a 2) ty o kvalitě a dostupnosti zdravotní péče a léků v zemi, kam by musel žadatel vycestovat. Z judikatury ESLP plyne, že je na žadateli, aby předložil důkazy pro to, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu (srov. bod 186 rozsudku Paposhvili). Informace o svém zdravotním stavu musí poskytnout žadatel v takové kvalitě, aby z nich bylo možné učinit závěr o tom, v jak závažném stavu se žadatel nachází a jaké riziko by pro něj představovaly samotná cesta do země původu i následné setrvání v ní. Na žalovaném je, aby tyto důkazy řádně posoudil a potvrdil či rozptýlil žadatelovy obavy, že se jeho zdravotní stav zásadně zhorší, tím, že si obstará dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v žadatelově zemi původu (obdobně bod 187 rozsudku Paposhvili).“

30. Žalovaný v posuzovaném případě dospěl k závěru, že žalobkyni a) v případě návratu na Ukrajinu vážná újma ve smyslu ust. § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu nehrozí, soud se s tímto hodnocením zcela ztotožňuje. S ohledem na skutková zjištění cesta do domovského státu a setrvání v něm nepředstavuje pro žalobkyni a) riziko, že se její zdravotní stav zásadně zhorší. Zdravotní stav žalobkyně a) v současné době není závažný a žalobkyni nehrozí významné zhoršení zdravotního stavu v důsledku nedostatečné péče, resp. intenzivní utrpení či výrazné snížení předpokládané délky jejího života. Lze tak konstatovat, že rozhodnutí žalovaného o neposkytnutí doplňkové újmy bylo zcela v souladu též s rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva ve věci Paposhvili proti Belgii, žalovaný nijak nepochybil.
31. S ohledem na to postupoval žalovaný správně, pokud žalobkyním neudělil ani doplňkovou ochranu podle ust. § 14a zákona o azylu.
32. Žalobkyně dále obecně namítaly porušení ust. § 50 odst. 2, 3, 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, neuvedly však konkrétně, jakých nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči nim dopustit ve správním řízení či přímo napadeným rozhodnutím. K tomu soud poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005-58, ve kterém soud konstatoval: „Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je též povinen vyličit, jakých

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Pokud žalobce odkazuje na okolnosti, jež jsou popsány či jinak zachyceny ve správním či soudním spise, nemůže se jednat o pouhý obecný, typový odkaz na spis či jeho část, nýbrž o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu zachycené, a to tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy a aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.“ Tyto závěry jsou v judikatuře Nejvyššího správního soudu opakovaně zmiňovány, např. v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010 č. j. 4 As 3/2008-78, či v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018 č. j. 10 Azs 65/2017-72.

33. K těmto obecným námitkám žalobkyně tak soud sděluje, že ze správního spisu nevyplývá, že by napadené rozhodnutí či jemu předcházející správní řízení trpělo některým z vytýkaných nedostatků, žalovaný řádně a úplně zjistil skutkový stav věci, zabýval se všemi tvrzeními a podklady, které žalobkyně uvedly v průběhu správního řízení, sám si opatřil další potřebné podklady. Žalobkyním bylo umožněno vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí či je doplnit, kdy toto své právo nevyužily. Soud uzavírá, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, napadené rozhodnutí považuje soud za zákonné a přezkoumatelné, řádným způsobem a srozumitelně odůvodněné, je z něj zřejmé, z jakých důvodů nebyla žalobkyním mezinárodní ochrana poskytnuta. Dané žalobní námitky jsou proto nedůvodné.
34. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměly úspěch, proto jim náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. února 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.